

AMNESTY
INTERNATIONAL

BRONIMY PRAW CZŁOWIEKA

RAPORT ROCZNY 2023

RAPORT ROCZNY AMNESTY INTERNATIONAL POLSKA 2023

Zdjęcie: Nastia Maksimova

SŁOWO WSTĘPU

OD DYREKTORKI AMNESTY INTERNATIONAL POLSKA

Amnesty International jest globalnym ruchem ponad 13 milionów ludzi, w tym ponad 13 tysięcy w Polsce, którzy niesprawiedliwość na świecie traktują osobiście.

Jesteśmy organizacją:

• **Skoncentrowaną na najważniejszych wyzwaniach w obszarze ochrony praw człowieka**

W roku 2023 wspieraliśmy kobiety w ich walce o prawo do bezpiecznej i legalnej aborcji. Nasza kampania „Powiedz Przyjaciółce” mobilizowała do głosowania za prawem do aborcji w jesiennych wyborach parlamentarnych.

Wzmacnialiśmy prawo do udziału w pokojowych protestach i byliśmy obecni w charakterze obserwatorów na zgromadzeniach publicznych, które niosły ze sobą ryzyko naruszeń. Towarzyszyliśmy uchodźcom i uchodźczyniom z Ukrainy i alarmowaliśmy o naruszaniu ich praw, w tym o dziesiątkach tysięcy ukraińskich dzieci pozbawionych prawa do rzetelnej edukacji. Edukowaliśmy dzieci, młodzież i dorosłych o zagrożeniach związanych z cyberprzemocą, a nasza kampania „Cyberprzemoc krzywdzi naprawdę” stała się ważnym głosem protestu przeciwko przemocy ze względu na płeć.

• **Zdeterminowaną w dążeniu do celu**

Dzięki kampanii „Nie daj sobie wcisnąć referendum”, emitowanej w polskim radiu i telewizji, udało nam się przekonać Polki i Polaków do świadomej odmowy udziału w szerzącym nienawiść referendum. Senacka komisja specjalna, w oparciu o nasze ustalenia, potwierdziła, że polskie władze w sposób nielegalny wykorzystywały program Pegasus

do inwigilowania przeciwników politycznych. Wraz z Amnesty USA dotarliśmy z naszymi postulatami do administracji Prezydenta USA Joe Bidena przed jego wizytą w Polsce, a także byliśmy obecni na forum Rady Praw Człowieka ONZ, kiedy ta oceniała stan ochrony praw człowieka w Polsce.

Jednocześnie Amnesty w Polsce nie przestaje być organizacją globalną ...

Wraz z sekcjami Amnesty na całym świecie walczyliśmy o pokój w Strefie Gazy a nasz apel #ZawieszenieBroniTeraz (#CeaseFireNow) powtórzyło miliony osób pod każdą szerokością geograficzną. Staliśmy murem za obrońcami praw człowieka na całym świecie, w tym Justyną Wydrzyńską i Andrzejem Poczobutem, którzy stali się bohaterami ubiegłorocznego Maratonu Pisania Listów – największej na świecie akcji na rzecz praw człowieka.

... i opartą na oddolnej pracy naszych członków i członkiń, do których w 2023 r. - oprócz setek innych - dołączyły także dr Hanna Machińska – była zastępczyni Rzecznika Praw Obywatelskich i światowej sławy reżyserka - Agnieszka Holland. Razem zmieniamy świat, by każdy mógł korzystać z praw człowieka!

Anna Błaszczak-Banasiak

Dyrektorka Amnesty International Polska

SŁOWO WSTĘPU

OD WICEDYREKTORKI AMNESTY INTERNATIONAL POLSKA

W minionym roku Stowarzyszenie Amnesty International realizowało swoje długofalowe zobowiązanie do rozwoju.

Jesteśmy przekonani, że inwestycja w zasoby i umiejętności oraz rozwój w zakresie finansów, narzędzi i standardów pracy są konieczne, by skuteczniej osiągać zmiany w obszarze praw człowieka.

W naszej codziennej pracy kierujemy się ważnymi dla całego zespołu wartościami.

*Gwarancją naszej **EFEKTYWNOŚCI** są adekwatne i innowacyjne narzędzia pracy. W 2023 roku wzmocniliśmy działania rzecznicze i własne badania w obszarze praw człowieka, dzięki czemu skuteczniej mogliśmy dotrzeć z naszym przekazem do decydentów i szerokiego społeczeństwa. Pracowaliśmy nad ulepszeniem oferty dla aktywistów_ek, nauczycieli_ek, młodzieży szkolnej oraz członków i członkiń Stowarzyszenia, by zachęcić do podejmowania działań na rzecz praw człowieka jak największą liczbę osób. Pracowaliśmy nad ulepszeniem infrastruktury, wprowadzając nowe narzędzia pracy i zarządzania pracą.*

*Wierzymy, że **WSPÓŁPRACA**, oparta na dobrej komunikacji, szacunku i zaufaniu, jest kluczowa dla naszych działań, dlatego w 2023 roku pracowaliśmy nad wzmocnieniem mechanizmów, które pozytywnie wpływają na współpracę w naszym zespole. Dodatkowo, partnerstwa z innymi organizacjami i ruchami społecznymi, zwłaszcza w temacie walki o prawa kobiet oraz prawa uchodźców i migrantów, pozwoliły nam silniejszym głosem upominać się o prawa człowieka.*

*Kierując się **ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ**, oceniamy nasz wpływ na osoby na rzecz których pracujemy, współpracowników_czki, odbiorców_czynie i otoczenie.*

W 2023 roku kontynuowaliśmy działania na rzecz dobrostanu naszych pracowników_czek oraz aktywistów_ek i przeprowadziliśmy się do nowego biura, co pozytywnie wpłynęło na komfort naszej pracy. Wypełniając nasze zobowiązanie do minimalizowania negatywnego wpływu działalności na środowisko, zostaliśmy jednym z pierwszych sygnatariuszy Deklaracji organizacji społecznych na rzecz klimatu.

*Czerpiąc siłę z **RÓŻNORODNOŚCI**, podejmowaliśmy liczne działania, aby być organizacją bardziej dostępną i włączającą dla osób o różnorodnych możliwościach, zasobach, talentach, umiejętnościach i potrzebach.*

*Jesteśmy niezależni od rządów, ideologii politycznych, religii czy ekonomicznych grup interesu. O naszej **NIEZALEŻNOŚCI** najbardziej świadczy fakt, że w 2023 r. ponad 67% przychodów organizacji stanowiły dotacje osób indywidualnych oraz składki członkowskie, a kolejnych 30% przychodów - wsparcie ruchu międzynarodowego i innych sekcji Amnesty International.*

Nasze zobowiązanie do realizacji wspomnianych wartości pozwoliło nam być bliżej tych, którzy doświadczają naruszeń praw człowieka i tworzyć platformy skutecznego działania dla tych, którzy tym naruszeniom się sprzeciwiają.

Anna Kulikowska

Wicedyrektorka Amnesty International Polska

NASZE KAMPANIE

- dostęp do aborcji
- prawo do protestu
- uchodźcy z Ukrainy
- Strefa Gazy
- referendum
- prawa kobiet
- DRTV
- osoby w zagrożeniu

Kampania wokół sprawy Justyny Wydrzyńskiej

W 2023 roku kontynuowaliśmy kampanię na rzecz Justyny Wydrzyńskiej. Petycję w sprawie Justyny w Polsce podpisało ponad 75 tysięcy osób, a w Europie co najmniej 180 tysięcy podpisów. Jednocześnie do Justyny setki osób skierowały wyrazy wsparcia, które były przekazywane jej w sądzie. Niestety w marcu 2023 Justyna została uznana za winną i skazana na 8 miesięcy ograniczenia wolności w postaci prac społecznych. Prawnicy Justyny złożyli apelację i aktualnie oczekujemy terminu rozprawy.

Sprawa Justyny Wydrzyńskiej została uznana za **kluczową sprawę indywidualną globalnie** i została włączona do Maratonu Pisania Listów na całym świecie. Justyna w ramach Maratonu odwiedziła ponad 10 krajów w Europie i Azji. Sprawa Justyny znalazła się także w raporcie globalnym dotyczącym kryminalizacji działań obrończyń praw człowieka działających na rzecz prawa do aborcji.

75 000

osób w Polsce podpisało petycję
w sprawie Justyny Wydrzyńskiej

300 000

listów napisano w obronie Justyny
w ramach Maratonu Pisania Listów
na całym świecie

prawie 50%

Polek i Polaków postąpiłoby tak samo,
jak Justyna Wydrzyńska - wynika z badań
opinii publicznej zleconych przez Amnesty

66 99

Bycie w rozprawie sądowej jest dosyć stresującą sytuacją, nawet jeśli jesteś aktywistką i wiesz, że to, co robisz, może się spotkać z jakimiś represjami politycznymi. Kiedy dostawałam od Amnesty listy ze wsparciem, a najczęściej działo się to przed samą rozprawą, przed wejściem na salę sądową, to w trakcie, siedząc na ławie oskarżonych, mogłam sobie zerknąć na te listy. To daje niesamowitą siłę, to daje naprawdę takie poczucie, że jesteś w procesie sądowym, siedzisz na tej sali i wiesz, że to jest polityczny proces, ale są ludzie, którzy Cię wspierają, są ludzie, którzy mówią zrobiłabym/zrobiłbym tak jak ty. Ty wiesz wtedy, że nie liczy się to, co się dzieje w sądzie, nie liczy się to jaki będzie wyrok. Wiesz, że ludzie akceptują Twoje postępowanie. Jest to człowieczy akt, który nie powinien być oceniany źle.

~ Justyna Wydrzyńska

Film z wypowiedzią Justyny Wydrzyńskiej

Kampania „Powiedz Przyjaciółce”

We wrześniu 2023 roku uruchomiliśmy kampanię ogólnopolską „Powiedz Przyjaciółce”, która skupiała się na dwóch kluczowych celach. Kampania odpowiadała na potrzebę **wzmocnienia i mobilizacji kobiet** z mniejszych ośrodków miejskich do podejmowania własnych wyborów, w tym do zagłosowania w wyborach parlamentarnych. Jednocześnie kampania zachęcała do rozpoczynania rozmowy na temat autonomii cielesnej i aborcji. W ramach kampanii przygotowaliśmy karty konwersacyjne oraz narzędziowniki na temat tego, jak rozmawiać o aborcji z osobami w swoim otoczeniu oraz z politykami i polityczkami.

Spot kampanijny „Wybór należy do nas”

Strona kampanii „Powiedz przyjaciółce”

206 000

osób zobaczyło spot
„Wybór należy do nas” w kinach
w całej Polsce

Kampania „W obronie protestu”

W czerwcu wystartowaliśmy z kampanią „W obronie protestu” w ramach której przypominaliśmy, że prawo do protestu stoi na straży naszych praw i wolności oraz że **protestem może być każde, nawet najmniejsze zachowanie**. We współpracy z oko.press przeprowadziliśmy 5 wywiadów z osobami działającymi aktywistycznie i protestującymi nie zawsze w oczywisty sposób (Janina Bąk, Plakaciary, związek zawodowy Allegro, lokalni aktywiści z Krakowa oraz Dominika Lasota).

„Żeby protestować, bądź sobą” - filmik
promujący kampanię

6

obserwacji zgromadzeń publicznych
przeprowadziliśmy w 2023 roku

Projekt obserwacji zgromadzeń

Projekt w 2023 r. był prowadzony we współpracy z **Amnesty International Norwegia**. Zakładał on przeprowadzenie minimum 5 obserwacji w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem marszy równości. W ramach projektu przeszkoliliśmy 36 nowych osób obserwujących oraz przeprowadziliśmy 6 obserwacji zgromadzeń publicznych – zgromadzenia cyklicznego, zgromadzenia spontanicznego, 3 marszy równości oraz jednego zgromadzenia zwykłego.

“”

Nie wszyscy na świecie mogą swobodnie korzystać z prawa do pokojowego sprzeciwu. Nie wszyscy mają odwagę. Dzięki kampanii mogliśmy dać głos tym, którym go odebrano i dać odwagę tym, którzy bali się protestować.

~ Joanna Rostkowska, koordynatorka kampanii

**UCHODźCY
Z UKRAINY**

**PRAWA KOBIEŃ
DRTV**

STREFA GAZY

REFERENDUM

Kampania „Szkoła dla wszystkich”

W 2023 r. zorganizowaliśmy kampanię „Szkoła dla wszystkich”, w ramach której zwróciliśmy uwagę społeczeństwa oraz decydentów na trudności i nierówne traktowanie, jakie spotykają uczniowie i uczennice z doświadczeniem uchodźczym w polskich szkołach. Za każdym razem rekomendowaliśmy rozwiązania, które rząd polski powinien przyjąć w obliczu tych wyzwań i problemów.

Informowaliśmy o trudnościach na rynku najmu:

oraz o antyukraińskiej retoryce i dezinformacji w Internecie:

Podsumowanie projektu:

W ramach tego projektu po raz pierwszy skorzystaliśmy z instrumentu prawnego przewidzianego w ustawie o petycjach i złożyliśmy do Ministra Edukacji i Nauki formalny wniosek o **podjęcie działań na rzecz uczniów ukraińskich**. Uczniowie, bardzo często nie znając języka polskiego, są zmuszeni realizować obowiązek szkolny w Polsce lub kontynuować nauczanie zdalnie w Ukrainie, co w związku z trwającym tam konfliktem zbrojnym jest w wielu przypadkach w ogromnym stopniu utrudnione.

200 000

ukraińskich dzieci trafiło do polskich szkół. Nie wiadomo, ile dzieci pozostaje w Polsce poza jakimkolwiek systemem edukacji – zarówno polskim jak i ukraińskim.

Prawa kobiet - DRTV (bezpośrednia kampania telewizyjna)

Starając się dotrzeć z prawami człowieka do jak najszerszej grupy osób, w 4 kwartale przeprowadziliśmy **kampanię telewizyjną**, w której informowaliśmy o potrzebie podjęcia pilnych działań na rzecz praw kobiet w Polsce, a także zachęcaliśmy Polki i Polaków do finansowego wsparcia tych działań. Jako organizacja niezależna i bezstronna utrzymujemy się głównie z darowizn osób indywidualnych.

Strefa Gazy

W związku z eskalacją konfliktu w **Okupowanych Terytoriach Palestyńskich** i w **Izraelu** przygotowaliśmy 17 różnych publikacji. Aktualności dotyczyły m.in. zebranych dowodów na przypuszczanie ataków bez rozróżnienia celu przez Siły Obronne Izraela (IDF), złe traktowanie przez Hamas porwanych 7 października zakładników, nielegalnych wewnętrznych przesiedleń i wielu innych przykładów łamania praw człowieka w konflikcie zbrojnym.

Przygotowaliśmy broszury edukacyjne „**Prawa człowieka w konfliktach zbrojnych**”. Pierwsza część dotyczy ogólnych założeń i ram prawnych, druga natomiast jest całkowicie poświęcona eskalacji w Strefie Gazy i obala powszechnie powtarzane mity na temat konfliktu.

17 Listopada wzięliśmy udział w międzynarodowej akcji demonstracyjnej pod hasłem **#ceasefire**. Była to pierwsza z trzech akcji przeprowadzonych przez osoby aktywistyczne z polskiej sekcji Amnesty International. Staaliśmy przy rondzie de Gaulle’a z plakatami obrazującymi ruiny w Strefie Gazy, na których umieściliśmy cytaty osób bezpośrednio dotkniętych konfliktem z obu stron sporu, domagając się tym samym natychmiastowego zawieszenia broni.

Zebrałiśmy ponad **11 tysięcy podpisów** pod petycją o ochronie szpitali w Strefie Gazy.

Broszury edukacyjne „Prawa człowieka w konfliktach zbrojnych”

Kampania referendalna

Kampania referendalna była odpowiedzią Amnesty International i innych organizacji społecznych na **rządowy plan przeprowadzenia szerzącego nienawiść referendum przy okazji wyborów parlamentarnych**. W ramach kampanii przygotowaliśmy spot i wyemitowaliśmy go w przedwyborczych blokach reklamowych w telewizji publicznej. Celem było wskazanie, że referendum dotyczy praw człowieka, które nie powinny podlegać głosowaniu – dlatego zachęcaliśmy do głosowania w wyborach bez brania udziału w referendum.

SUKCES

50 000

osób odwiedziło naszą stronę
w poszukiwaniu informacji w dniu referendum.
To rekordowy dzienny ruch w historii naszej witryny.

„Nie daj sobie wcisnąć referendum” -
obejrzyj nasz spot

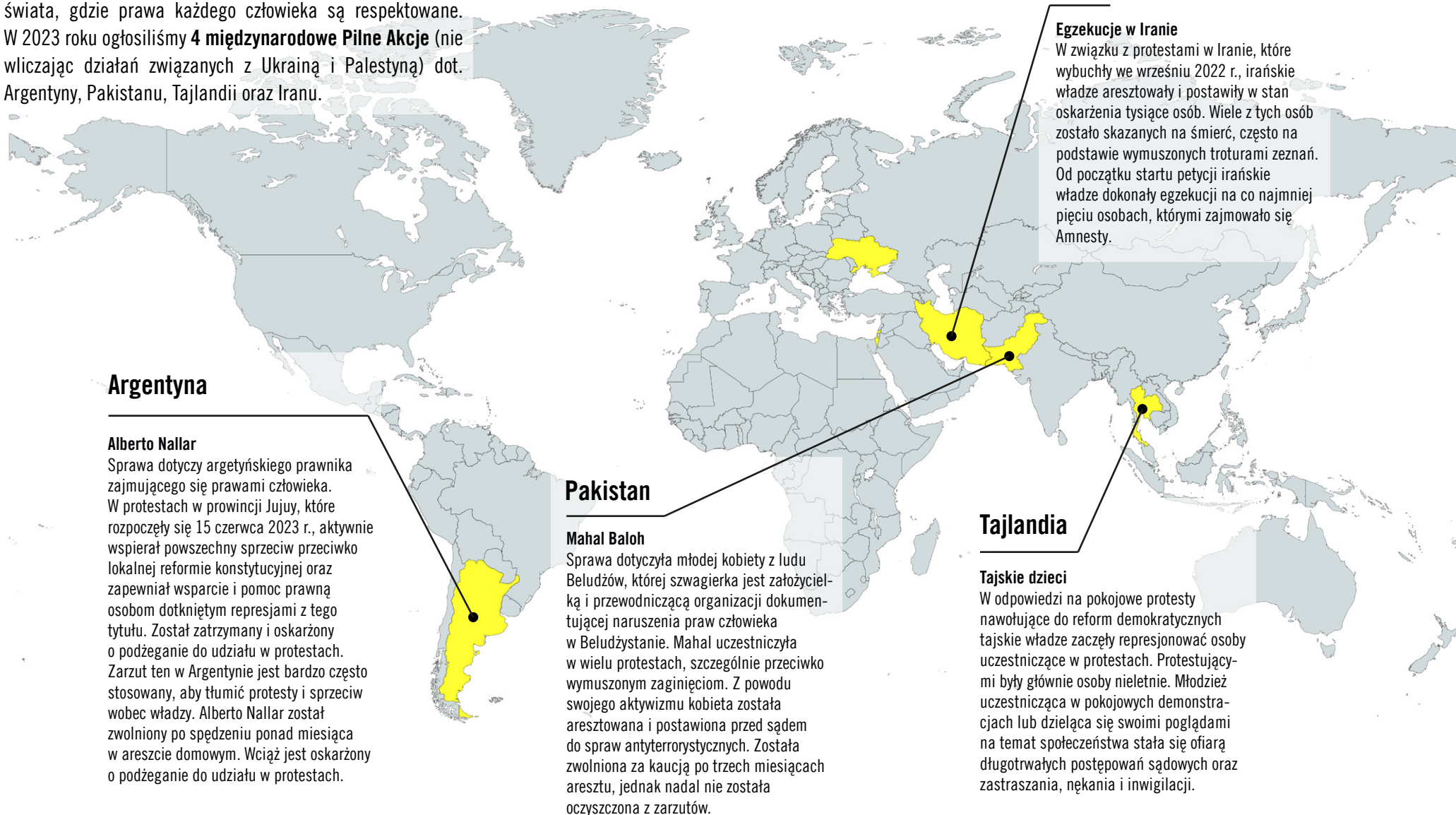

1 500 000

wyswietleń miał nasz spot
na Instagramie

Petycje międzynarodowe

Jeden podpis może uratować ludzkie życie, jeden list może przywrócić nadzieję, jeden głos może zostać usłyszany na drugim końcu świata. Każde z tych działań zbliża nas do świata, gdzie prawa każdego człowieka są respektowane. W 2023 roku ogłosiliśmy **4 międzynarodowe Pilne Akcje** (nie wliczając działań związanych z Ukrainą i Palestyną) dot. Argentyny, Pakistanu, Tajlandii oraz Iranu.

Argentyna

Alberto Nallar

Sprawa dotyczy argentyńskiego prawnika zajmującego się prawami człowieka. W protestach w prowincji Jujuy, które rozpoczęły się 15 czerwca 2023 r., aktywnie wspierał powszechny sprzeciw przeciwko lokalnej reformie konstytucyjnej oraz zapewniał wsparcie i pomoc prawną osobom dotkniętym represjami z tego tytułu. Został zatrzymany i oskarżony o podżeganie do udziału w protestach. Zarzut ten w Argentynie jest bardzo często stosowany, aby tłumić protesty i sprzeciw wobec władzy. Alberto Nallar został zwolniony po spędzeniu ponad miesiąca w areszcie domowym. Wciąż jest oskarżony o podżeganie do udziału w protestach.

Pakistan

Mahal Baloh

Sprawa dotyczyła młodej kobiety z ludu Beludżów, której szwagierka jest założycielką i przewodniczącą organizacji dokumentującej naruszenia praw człowieka w Beludżystanie. Mahal uczestniczyła w wielu protestach, szczególnie przeciwko wymuszonym zaginięciom. Z powodu swojego aktywizmu kobieta została aresztowana i postawiona przed sądem do spraw antyterrorystycznych. Została zwolniona za kaucją po trzech miesiącach aresztu, jednak nadal nie została oczyszczona z zarzutów.

Iran

Egzekucje w Iranie

W związku z protestami w Iranie, które wybuchły we wrześniu 2022 r., irańskie władze aresztowały i postawiły w stan oskarżenia tysiące osób. Wiele z tych osób zostało skazanych na śmierć, często na podstawie wymuszonych troturnami zeznań. Od początku startu petycji irańskie władze dokonały egzekucji na co najmniej pięciu osobach, którymi zajmowało się Amnesty.

Tajlandia

Tajskie dzieci

W odpowiedzi na pokojowe protesty nawołujące do reform demokratycznych tajskie władze zaczęły represjonować osoby uczestniczące w protestach. Protestującymi były głównie osoby nieletnie. Młodzież uczestnicząca w pokojowych demonstracjach lub dzieląca się swoimi poglądami na temat społeczeństwa stała się ofiarą długotrwałych postępowań sądowych oraz zastraszania, nękania i inwigilacji.

RZECZNICTWO

- prawa osób LGBTI
- Lex Tusk
- granica polsko-białoruska
- wizyta Prezydenta USA

Czym jest rzecznicтво?

Rzecznictwo, czyli inaczej działanie na rzecz, to różne inicjatywy, przez które **staramy się wpływać na decydentów** (władze, polityków, a czasami także biznes) w obszarze praw człowieka. Naszym celem jest zmiana prawa bądź praktyki jego stosowania tak, by były one zgodne z prawami człowieka. Działamy zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym. W kraju bierzemy udział w tworzeniu prawa przez parlament, uczestnicząc w posiedzeniach komisji sejmowych i senackich. Staramy się przekonać parlamentarzystów, by tworząc prawo, pamiętali o prawach człowieka.

Sprawdź naszą podstronę o rzecznictwie

Parlamentarny Zespół do spraw Równouprawnienia Społeczności LGBT+

W styczniu odbyło się **posiedzenie Parlamentarnego Zespołu do spraw Równouprawnienia Społeczności LGBT+** poświęcone prezentacji raportu pt. „<<Byliśmy traktowani jak przestępcy>>, od atmosfery wrogości po nękanie osób broniących praw LGBTI”. Efektem było złożenie przez posła Krzysztofa Śmieszka interpelacji dot. wdrożenia rekomendacji wskazanych w raporcie, rozpatrzonej w czerwcu.

Przeczytaj tekst interpelacji dot. wdrożenia rekomendacji wskazanych w raporcie Amnesty

Lex Tusk

W związku z przyjęciem Lex Tusk przez Parlament opracowaliśmy analizę tej ustawy, którą potem dystrybuowaliśmy jako ruch globalny, przy wsparciu różnych sekcji europejskich, na poziomie międzynarodowym oraz przestaliśmy do wszystkich ambasad europejskich w Polsce. Presja przyniosła skutek – prace nad powołaniem komisji spowolniły.

Przeczytaj analizę w sprawie Lex Tusk

Granica polsko-białoruska

Opracowaliśmy opinię przyjaciela sądu i przystąpiliśmy do sprawy sądowej dotyczącej **pomocy na granicy polsko-białoruskiej**. Opinia przyniosła skutek - aktywiści zostali uniewinnieni.

Wizyta Prezydenta USA

W związku z wizytą **Prezydenta Joego Bidena** w Polsce w rocznicę agresji Rosji na Ukrainę, amerykańska i polska sekcja Amnesty International wspólnie przygotowały list do administracji Prezydenta Stanów Zjednoczonych, w którym wezwały do wykorzystania wizyty także do poruszenia newralgicznych tematów związanych z przestrzeganiem praw człowieka w Polsce w celu nagłośnienia w relacjach polsko-amerykańskich wybranych problemów praw człowieka.

Przeczytaj list skierowany do administracji Prezydenta Joego Bidena

EDUKACJA I AKTYWIZM

- cyberprzemoc
- Grupy Lokalne
- Szkolne Grupy Praw Człowieka
- Pol'and'Rock

Cyberprzemoc krzywdzi naprawdę

Start kampanii był możliwy dzięki połączeniu projektu edukacyjnego „StandByMe – razem przeciw przemocy ze względu na płeć” z działaniami kampanijnymi. Kampania wystartowała 30 marca 2023 i w jej ramach ruszyliśmy z petycją „Wyłącz cyberprzemoc!”, publikacją badań nt. cyberprzemocy oraz kursami na Akademii Praw Człowieka Amnesty.

66
99

Internet nie jest środowiskiem wolnym od zagrożeń - dezinformacja, fake news, niekontrolowane AI, łatwy dostęp do treści nieodpowiednich dla odbiorców w określonym wieku, wyłudzenia, scam, wirusy. To wszystko sprawia, że odbieram obecnie internet jako "dziki zachód" - obszar wielkich możliwości, ale również wielkich niebezpieczeństw.

~ Łukasz, uczestnik warsztatów

580

młodych osób wzięło udział w warsztatach o przeciwdziałaniu cyberprzemocy i przemocy ze względu na płeć

202

osoby zapisały się na kurs online „Sprzeciwianie się i przeciwdziałanie przemocy ze względu na płeć”

55

nauczycielek, nauczycieli, osób edukatorskich i osób pracujących z młodzieżą wzięło udział w szkoleniach

Prawie co piąta dziewczyna doświadczyła cyberprzemocy. **Raport z badań.**

Konferencja

Konferencja „Cyberprzemoc krzywdzi naprawdę” odbyła się 20 maja 2023 w gmachu biblioteki uniwersyteckiej w Warszawie. Konferencja obejmowała wykłady, panel dyskusyjny, warsztaty oraz akcję artystyczną. W konferencji wzięło udział ok. 100 osób z całej Polski. To wydarzenie było szerokim otwarciem i zaproszeniem szkół i nauczycieli do projektu.

Bezpłatny kurs online „Cyberprzemoc krzywdzi naprawdę”

Bezpłatny kurs online „Sprzeciwianie się przemocy ze względu na płeć”

Akcja w Poznaniu

Majowa akcja osób aktywistycznych Amnesty w Poznaniu. Osoby aktywistyczne z Grup Lokalnych oraz zespołów tematycznych Amnesty razem z lokalnymi artystami/artystkami zrobiły w Starym Browarze w Poznaniu flashmob, żeby zwrócić uwagę na **przemoc ze względu na płeć** i zachęcić do przeciwdziałania temu zjawisku.

GRUPY LOKALNE

SZKOLNE GRUPY PRAW CZŁOWIEKA

Maraton Pisania Listów dla Białorusi

Wśród wielu działań podjętych przez Grupy Lokalne Amnesty wyróżnia się Maraton Pisania Listów dla Białorusi, którym przypominałyśmy i przypominaliśmy o tragicznej sytuacji dysydentów w Białorusi. Według różnych szacunków około **1500 osób to więźniowie polityczni**. Wielokrotnie w ciągu 2023 roku pisałyśmy i pisaliśmy do nich słowa wsparcia i otuchy, aby wiedziały i wiedzieli, że o nich wiemy i pamiętamy.

Akcja #CeaseFire

Stawałyśmy i stawialiśmy także **w obronie mieszkańek i mieszkańców Gazy** przeciw łamaniu ich prawa do życia bezpiecznie i godnie.

Obejrzyj film z akcji w Warszawie

Szkolne Grupy Praw Człowieka

Mamy 36 Szkolnych Grup Praw Człowieka. Co semestr proponujemy im zaangażowanie w akcję w ramach konkursu oraz wysyłamy kalendarium praw człowieka pełne inspiracji do działania. We wrześniu zorganizowaliśmy stacjonarne szkolenie dla nauczycielek nauczycieli pracujących ze Szkolnymi Grupami oraz dla tych, którzy dopiero chcą założyć Szkolne Grupy. W szkoleniu uczestniczyło 21 osób, a samo jego promowanie wpłynęło na większe zainteresowanie Szkolnymi Grupami.

36

Szkolnych Grup Praw Człowieka
działa w całej Polsce

Sieć edukacji praw człowieka

Sieć edukacji praw człowieka zrzesza osoby, zaangażowane w edukację praw człowieka. W ubiegłym roku zaplanowaliśmy liczne zmiany w działaniu sieci:

- weryfikacja działających osób,
- częstsze spotkania,
- indywidualne podejście.

W październiku zorganizowaliśmy szkolenie edukatorskie, w którym uczestniczyło 17 osób.

Pol'and'Rock

Co roku wyruszamy na letni festiwal rockowy, aby wśród fanów muzyki propagować świadomość praw człowieka. W 2023 roku nasz namiot był oblegany przez osoby chętne podpisać petycję, napisać list w obronie więźniów politycznych, ale i dowiedzieć się więcej o stereotypach kulturowych, które rządzą naszym zachowaniem, tworząc przestrzeń dla przemocy ze względu na płeć. W 2023 poświęciliśmy też dużo uwagi prawu do autonomii cielesnej i aborcji. Gościliśmy aktywistki Aborcyjnego Dream Teamu wraz z bohaterką Maratonu Pisania Listów Justyną Wydrzyńską, które opowiadały o aborcji farmakologicznej i w ten sposób wspierałyśmy i wspieraliśmy praktyczne egzekwowanie swoich praw człowieka przez kobiety i osoby miesiączkujące.

36

Dla mnie najważniejsze było odbudowywanie się Grup Lokalnych, spotkania i reintegracja osób aktywistycznych. Akcja Letnia (Pol'and'Rock) cieszyła się taką popularnością, że musiałam osobom odmawiać udziału w niej (z powodu ograniczonej odgórnie przez organizatorów liczby uczestniczek i uczestników).

~ karO Kubiak, koordynatorka aktywizmu

WYDARZENIA AMNESTY

- Maraton Pisania Listów
- Pióro Nadziei
- konkurs filmów dokumentalnych
- akcja Biegam Dobrze

Maraton Pisania Listów

W Maratonie Pisania Listów co roku upominamy się o konkretne osoby z różnych zakątków świata, których prawa człowieka są łamane. W tym roku upominaliśmy się o **Andrzeja Poczobuta**, skazanego na 8 lat kolonii karnej za krytykę reżimu w Białorusi, **Justynę Wydrzyńską**, skazaną za pomoc w bezpiecznej aborcji kobiecie w przemocowym związku, **Rocky'ego Myersa**, czarnego mężczyznę z niepełnosprawnością intelektualną, skazanego na karę śmierci za morderstwo pomimo braku dowodów w USA czy **Anę Marię Santos Cruz**, szukającą sprawiedliwości dla zamordowanego syna.

SUKCES

Yasaman Aryani, bohaterka Maratonu Pisania Listów 2019 oraz jej mama Monireh Arabshahi wyszły na wolność! Yasaman w 2019 roku została skazana na 16 lat więzienia za to, że w Dzień Kobiet pojawiła się bez hidżabu i rozdawała białe kwiaty pasażerom metra. Po wyjściu z więzienia skandowały „Kobieta, Życie, Wolność” – główne hasło protestów po śmierci Mahsy Amini.

576

miejsc w całej Polsce włączyło się
w organizację Maratonu Pisania Listów

184 000

łącznie napisano listów
w Polsce

118 000

podpisów zebraliśmy
pod petycjami online

Wydarzenie centralne Maratonu

Wydarzenie centralne Maratonu odbyło się w Warszawie w Muzeum POLIN 10 grudnia. Połączone było ze Złotem Obrońców i Obrońców Praw Człowieka 23'. Odbyły się dwie debaty: spotkanie z Justyną Wydrzyńską i Mikołajem Czerwińskim „Droga do równości – nie tylko aborcja. O prawach seksualnych i reprodukcyjnych” poprowadziła Paulina Reiter. W rozmowie „Gdy dziennikarstwo to przestępstwo. O sprawie Andrzeja Poczobuta i sytuacji na Białorusi” udział wzięli Anna Błaszczak-Banasiak i Bartosz T. Wieliński. Rozmowę poprowadziła Agnieszka Lichnerowicz.

66

*Jestem ogromnie wdzięczna za te listy. Z całego serca dziękuję.
Ta kampania utrzymała mnie przy życiu: powstrzymała ich
przed zabiciem mnie, bo wiedzieli, że jesteście.*

~ Jani Silva, działaczka klimatyczna z Kolumbii,
bohaterka Maratonu Pisania Listów 2022

Pióro Nadziei

Pióro Nadziei to nagroda przyznawana rokrocznie za działalność medialną, która przyczyniła się do pozytywnej zmiany na rzecz praw człowieka. Jury w składzie **Mikołaj Pietrzak**, **Ewa Siedlecka**, **Anna Błaszczak-Banasiak** i **Szymon Opryszek** do nagrody za rok 2022 nominowało **Agnieszka Jędrzejczyk**, **Joannę Klimowicz**, **Rafała Milacha** oraz **Pawła Pieniżka**. Nagrodę główną otrzymała Agnieszka Jędrzejczyk za wprowadzenie do debaty publicznej tematu SLAPPów, nowego zagrożenia dla praw człowieka.

Amnesty International przyznało także dwie nagrody specjalne Pióro Nadziei – **Wojciechowi Jagielskiemu** za całokształt twórczości oraz **Andrzejowi Poczobutowi** za niezłomność.

Uzasadnienie przyznania nagród dla Agnieszki Jędrzejczyk, Wojciecha Jagielskiego i Andrzeja Poczobuta

Konkurs filmów dokumentalnych

Konkurs Amnesty International na festiwalu Millenium Docs Against Gravity skupia filmy dokumentalne, które ukazują mechanizmy psychologiczne, społeczne i polityczne, jakie odbijają się na naszej wolności i prawach.

Podczas 20. edycji festiwalu jury w składzie **Anna Błaszczak-Banasiak**, **Kacper Gwardecki**, **Michał Bielawski** przyznało nagrodę główną filmowi „**Siedem zim w Teheranie**” (reż. Steffi Niedertzoll). Obraz „**Inwigilacja. Dla dobra ogółu**” (reż. Jialing Zhang) otrzymał wyróżnienie.

W czasie festiwalu odbyła się także debata „**O badaniu zbrodni wojennych**” z **Brianem Castnerem**, śledczym i biegłym Zespołu Reagowania Kryzysowego Amnesty International oraz Anną Błaszczak-Banasiak.

Wysłuchaj podcastu „O badaniu zbrodni wojennych” z Brianem Castnerem

Akcja Biegam Dobrze

Głównym celem akcji #BiegamDobrze jest połączenie ruchu z zaangażowaniem społecznym, umożliwiając biegaczom i biegaczkom nie tylko dbanie o własne zdrowie, ale także wspieranie organizacji pozarządowych i zbieranie datków w ramach prowadzonych zbiórek charytatywnych. Poprzez połączenie aktywności fizycznej z zaangażowaniem społecznym, akcja #BiegamDobrze z udziałem Amnesty International staje się doskonałą okazją do wspierania praw człowieka na całym świecie, przy równoczesnej dbałości o zdrowie i promocji zdrowego stylu życia. W 2023 roku w ramach akcji pobięto w sumie **60 biegaczy i biegaczek**.

10 000

złotych wyniosła rekordowa kwota zebrana przez jednego z uczestników akcji w ramach zbiórki

CZŁONKOSTWO I FINANSE

- członkostwo
- finansowanie

Członkostwo

Aktualizacja portalu dla członkostwa: Przeprowadziliśmy prace nad aktualizacją portalu dla członkostwa, skupiając się głównie na zmianach wizualnych oraz dodaniu funkcji, która umożliwi pobranie zaświadczenia o przekazanych darowiznach za dany okres.

Coroczne Walne Zgromadzenie: W maju odbyło się coroczne święto - Walne Zgromadzenie, podczas którego członkowie _członkinie Amnesty International wybierali nowe władze Stowarzyszenia.

Narzędzie do mierzenia zaangażowania członkostwa: Stworzyliśmy narzędzie do mierzenia zaangażowania członkostwa, uwzględniające m.in. podpisane petycje.

SUKCES

Agnieszka Holland, reżyserka uznana w Polsce i na świecie, dołączyła do grona **członków i członkiń honorowych** Amnesty International. W tym gronie są również: Ane Piżl, Mateusz Damięcki, prof. Hanna Machińska, Marzanna Pogorzelska i Katarzyna Zillmann.

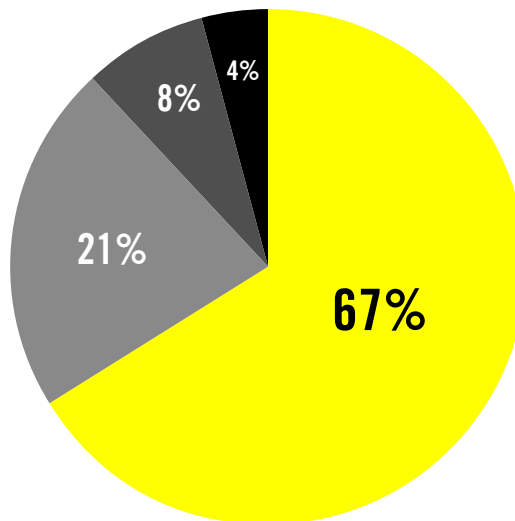

2489

nowych członków i członkiń dołączyło w 2023 roku do Stowarzyszenia Amnesty International.

Finansowanie

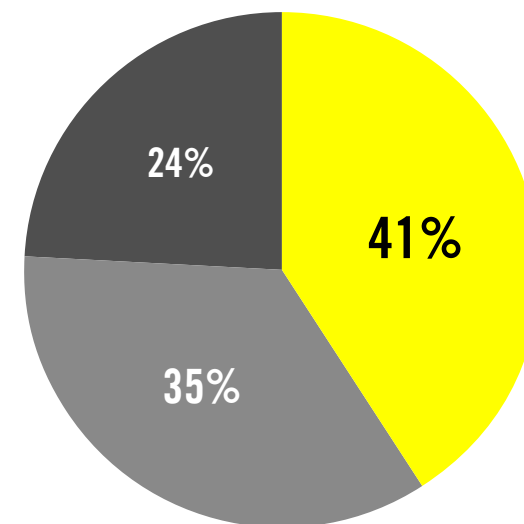
Nasze głęboko zakorzenione fundamentalne **zasady bezstronności i niezależności** leżą u podstaw wszystkiego, co robimy. Opierają się one na założeniu, że wszystkie prawa człowieka muszą być przestrzegane, jeśli chcemy żyć w świecie wolnym od strachu i niedostatku. Pozostajemy bezstronni wobec ideologii politycznych, interesów ekonomicznych czy religii - możemy podejmować skuteczne działania na rzecz praw człowieka, gdziekolwiek są one łamane. W 2023 r. nasze przychody wyniosły ponad **8 mln 200 tys. zł** na naszą działalność, co stanowi wzrost o 27% w porównaniu do roku 2022, pomimo rosnących kosztów utrzymania i wysokiego wskaźnika inflacji. **67% środków otrzymaliśmy od osób indywidualnych**, za co jesteśmy ogromnie wdzięczni!

- Wpłaty od osób indywidualnych
- Dofinansowanie z Ruchu Międzynarodowego Amnesty
- Pozostałe przychody operacyjno-finansowe
- Dotacje od partnerów i grantodawców

W 2023 nasze łączne koszty wyniosły blisko **7 mln 600 tys.** i jest to wzrost tylko o 11% w porównaniu do 2022 roku. Wszystkie wydatki planujemy z rozwagą i odpowiedzialnością za powierzone nam fundusze. **Dziękujemy naszym darczyńcom za okazane zaufanie!**

Poniesione koszty w 2023 roku:

- Badania dotyczące praw człowieka, rzecznictwo, kampanie oraz edukacja
- Pozyskiwanie funduszy na działalność praw człowieka oraz budowanie bazy osób wspierających Amnesty
- Koszty administracyjno-finansowe, ułatwiające realizację naszych podstawowych działań

Wspieraj prawa człowieka.
Przełącz się na darowiznę.

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

BRONIMY PRAW CZŁOWIEKA

PRAWA CZŁOWIEKA ŁAMANE SĄ W CISZY

**DAJEMY GŁOS
TYM, KTÓRYCH
NIE SŁYCHAĆ!**

**ZESKANUJ KOD I DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ
O NASZYCH DZIAŁANIACH**

JESTEŚMY GLOBALNYM RUCHEM PONAD 13 MLN LUDZI, KTÓRZY NIESPRAWIEDLIWOŚĆ NA ŚWIECIE TRAKTUJĄ OSOBIŚCIE.

RAZEM ZMIENIAMY ŚWIAT, BY KAŻDY MÓGŁ KORZYSTAĆ ZE SWOICH PRAW.

W SWOICH DZIAŁANIACH KIERUJEMY SIĘ UNIWERSALNOŚCIĄ I NIEPODZIELNOŚCIĄ PRAW CZŁOWIEKA, BEZSTRONNOŚCIĄ

I NIEZALEŻNOŚCIĄ, SOLIDARNOŚCIĄ MIĘDZYNARODOWĄ I SKUTECZNYMI DZIAŁANAMI NA RZECZ KONKRETNÝCH OSÓB,

KTÓRYCH PRAWA ZOSTAŁY ZŁAMANE.

DZIĘKI SKUTECZNYM BADANIOM, RZECZNICTWU, KAMPANIOM, AKCJOM I EDUKACJI ODDAJEMY OPRAWCÓW W RĘCE

SPRAWIEDLIWOŚCI, ZMIENIAMY OPRESYJNE PRAWA I UWALNIAMY LUDZI WIĘZIONÝCH ZA WYRAŻANIE SWOJEGO ZDANIA.

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

Opracowanie i redakcja: Zespół Amnesty International Polska
Opracowanie graficzne, skład, korekta: Zespół Amnesty International Polska
Zdjęcia: © Amnesty International

Stowarzyszenie Amnesty International

ul. Sapieżyńska 10A

00-215 Warszawa

amnesty@amnesty.org.pl

amnesty.org.pl

KRS 0000 11 06 95

NIP: 957 00 54 285